

Anpassad grundskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Anpassad grundskola & fritidshemmet 2023/2024

*Alla på anpassad grundskola ska känna trygghet och arbetsglädje.
Eleverna skall möta personal som tar ett gemensamt ansvar för att skapa en arbetsmiljö fri
från kränkningar och trakasserier.*

På anpassad grundskola är vi alla lika unika och tillåts vara det.

Ansvarig
Rektor Ida Withell

Upprättad 23-08-14

Postadress Finspångs kommun, 612 32 Finspång **Besöksadress** Oxhagsvägen 22

Tfn 0122-850 00 **E-post** kommun@finspang.se **Webbplats** www.finspang.se

FINSPÅNG

Innehåll

Anpassad grundskola & fritidshemmet 2023/2024	1
Inledning	3
Begrepp	4
Diskriminering:	4
Direkt diskriminering:.....	4
Indirekt diskriminering:.....	4
Trakasserier och kränkande behandling:.....	4
Sexuella trakasserier	4
Repressalier	4
Uppföljning	5
Delaktighet	6
Elevernas delaktighet:.....	6
Vårdnadshavarnas delaktighet:	6
Personalens delaktighet:.....	6
Likabehandlingsplanen implementeras:	6
Främjande arbete.....	7
Förebyggande insatser	8
Kontaktuppgifter:.....	9
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	10
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal	10

Inledning

Enligt diskrimineringslagen 3 kap. 16§ ska skolan varje år upprätta en likabehandlingsplan och enligt skollagen 6 kap. 8§ upprätta en plan mot kränkande behandling (2010:800). På anpassad grundskola har dessa planer sammanförts till en. Planen bygger på delaktighet, är förankrad bland elever, vårdnadshavare och personal. Utvärderingen av arbetet kring kränkningar och likabehandlingsplanen från 22/23 har skapat underlag för planen som upprättas inför läsåret 22/23. Planen beskriver hur anpassad grundskola ska arbeta med:

- **Främjande arbete:** ska stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och vara en naturlig del av det vardagliga arbetet.
- **Förebyggande arbete:** ska förhindra risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- **Åtgärdande arbete:** ska skapa goda rutiner för att upptäcka, utreda, åtgärda och dokumentera diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att förhindra upprepningar.

Begrepp

Diskriminering:

Diskriminering är när någon på skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever. För att behandlingen ska vara diskriminerande behöver den ha ett samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering:

Dirket diskriminering är när en elev missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan elev i en jämförbar situation. För att det ska räknas som diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Om en händelse är diskriminering beror alltid på den enskilda situationen.

Indirekt diskriminering:

När regler eller bestämmelser som uppfattas som neutrala används på ett diskriminerande sätt. Exempelvis; Om alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling:

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som en kränkning som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan bland annat vara användning av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel kvinnliga, homosexuella eller etniska uttryck och egenskaper. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier.

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur, de kan ske i skolan, på fritiden eller på sociala medier. Det kan handla om beröring, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om en sexuell jargong.

Repressalier

Om en elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering är det otillåtet att personal utsätter en elev för straff eller liknande. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Det är alltid personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande behandling.

Undantag kan dock ske vid de fall där skolan ser problematiska handlingar även om alla inblandade säger att det är på skoj.

Uppföljning

Rastvärdsskap och rastaktiviteter har funnits kontinuerligt under hela läsåret och varit uppskattat av eleverna och bidragit till en ökad trygghet.

I de genomförda enkäterna framkom det att omklädningsrummen i idrottssalen upplevs otrygga på grund av insyn. Skärmväggar kommer sättas upp för att främja trygghet.

Utformningen av enkäterna har visat sig vara bristfälliga och kommer reviderades under läsåret 23/24.

Trygghetsgruppens arbete har under läsåret 22/23 skett tillsammans med Nyhemsskolan F-6 trygghetsgrupp. Utvärdering visar att arbetet gynnas av en tydligare uppdelning mellan skolorna för att säkra trygghet, studiero och trivsel. Under läsåret har en god samverkan mellan anpassad grundskola, Nyhemsskolan F-6 och Nyhemsskolan 7–9 funnits.

I uppföljningen gällande trygghetsgruppens arbete har det framkommit att det trygghetsarbetet behöver genomsyras av mera delaktighet från eleverna.

Kvalitetsrapporten för läsåret 22/23 visar att arbetet gällande styrkebaserat lärande kommer fortsätta och således även genomsyra trygghetsgruppens arbete. Kvalitetsrapporten visar även att trygghetsgruppens arbete ska fortsätta utvecklas under kommande läsår där samverkan mellan de olika rektorsområdena står i fokus.

Delaktighet

Elevernas delaktighet:

Eleverna blir delaktig i trygghetsarbetet genom diskussioner på elevråd och klassråd som berör trygghet, trivsel och studiero som systematisk ska följas upp.

Fokusgrupper för att mäta trygghet, trivsel och studiero kommer att utföras med eleverna under HT23.

Varje vår deltar samtliga elever i den kommungemensamma enkät som tar upp frågor som berör elevernas vardag i skolan. Där ingår frågor om trygghet, trivsel och studiero.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Vårdnadshavare uppmuntras att delta i informationsmöten som har sin grund i ett strukturerat arbete för att skapa diskussionen som berör trygghet, trivsel och studiero.

Likabehandlingsplanen presenteras för samtliga vårdnadshavare genom Schoolsoft och på informationsmöten. Samtliga vårdnadshavare erbjuds också att delta i skolans systematiska kvalitetsarbete genom att t ex besvara en enkät en gång om året. Resultatet samt hur skolan kommer jobba vidare kring utfallet presenteras för samtliga vårdnadshavare.

Personalens delaktighet:

Personalen är delaktig genom regelbundna arbetsplatsträffar, arbetslagsträffar och trygghetsgruppen. I trygghetsgruppen finns en representant från verksamheten samt närvarostödjare och kurator.

Likabehandlingsplanen implementeras:

Inför varje läsår utvärderas och uppdateras likabehandlingsplanen av trygghetsgruppen. Därefter implementeras den och publiceras på Schoolsoft och anpassad grundskolas hemsida.

Främjande arbete

Under de två första veckorna av läsåret lägger klasserna extra fokus på skolans regler och förväntansdokument. På de första klassråden väljs elevrådsrepresentanter. Trygghetsgruppen besöker det första elevrådet för att starta det gemensamma arbetet och även för att skapa förutsättningar för delaktighet. Trygghetsgruppen meddelar elevrådet om fokusområden i den gemensamma planeringen. Elevrepresentanterna delger övriga elever om frågor, diskussioner och fokusområden på klassråden.

I undervisningen lyfts olika religioner och några av deras högtider. Skolan uppmärksammar dagar, händelser och personer som är av betydelse för de nationella minoriteterna som regnbågsveckan, FN-dagen och Rocka sockorna. Trygghetsgruppen stöttar undervisande pedagoger med material.

Verksamheten arbetar för att öka medvetenheten om olika könsidentiteter och normer. Detta görs för att skapa förutsättningar för eleverna att utveckla intressen och att uttrycka sig utan att begränsas av stereotypa föreställningar om sexuell läggning, könsnormer och könsidentitet.

Skolans aktiviteter anpassas så att alla elever kan delta utifrån sina olika förutsättningar. Vi samtalar kontinuerligt med eleverna kring fördomar om människor med olika funktionsvariationer.

Skolan skapar forum där trygghetsgruppen träffas för planering och för att kunna stödja varandra. Eleverna på skolan ska veta vilka som ingår i trygghetsgruppen. Trygghetsgruppen ansvarar för det systematiska och övergripande arbetet. Likaså arbetar rektorsområden för Nyhemsskolan F-6, anpassad grundskola och Nyhemsskolan 7-9 övergripande för att motverka kränkande behandling och diskriminering.

Intervjuer i fokusgrupper som utförs under läsåret för att mäta trivsel, trygghet och studiero analyseras och används som underlag för att uppmärksamma delar som behöver belysas och behandlas. Likaså används de för att uppmärksamma platser där förebyggande arbete kan vara gynnsamt för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Det efterföljande arbetet som sker efter intervjuerna följs upp under vårterminen. När en anmälan om kränkande behandling kommer in analyseras den och används för att motverka kränkningar och diskrimineringar, detta sker kontinuerligt av arbetslagen och trygghetsgruppen.

Under läsåret kommer skolans personal få ta del av handledning i arbetet gällande välbefinnande i skolan. Materialet som skolans personal får ta del av kommer användas i den dagliga verksamheten och även av trygghetsgruppen.

Förebyggande insatser

Anpassad grundskola har schemalagda rastvärdar som anordnar rastaktiviteter för att främja trivsel och relationer. Det är ett gemensamt mål att vuxna under raster ses som värdar som uppmuntrar till lek och delaktighet. För att främja trygghet och trivsel har eleverna under skoldagen möjlighet att under rasterna vara i hobbyrummet.

För att öka elevers delaktighet i trygghetsarbetet kommer frågor gällande trygghet och studiero diskuteras på elevråd och klassråd. Trygghetsgruppen ansvarar för att ta fram och överlämna frågor till elevrådet. Trygghetsgruppen skickar ut till samtliga pedagoger och informerar om dagar som ska uppmärksammas i verksamheten.

Ett nytt års hjul av trygghetsgruppens arbete kommer att skapas där delaktighet från personal, elever och vårdnadshavare står i fokus. Personalen på skolan kommer under läsåret 23/24 involveras genom diskussioner under APT och att trygghetsgruppen frågor har möjlighet att lyftas på ledningsgruppsmöten.

Kontaktuppgifter:

Om du som elev behöver prata med en vuxen kan du vända dig till den personal på skolan som du har förtroende för. All personal på skolan är skyldig att ingripa om en elev på något sätt far illa eller upplever obehag.

Om du som vuxen hemma får kännedom om att ett barn på något sätt far illa eller blir utsatt i skolan av en annan elev - kontakta i första hand barnets klasslärare. Du kan också vända dig till någon i elevhälsan.

Om du som vuxen hemma får kännedom om att ett barn på något sätt far illa eller blir utsatt av en vuxen på skolan - kontakta skolans rektor.

Funktion	Mailadress	Telefon
Rektor	Ida.Withell@finspang.se	0122-859 47
Kurator	ann.ljungman@finspang.se	0122-850 56

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

All personal är skyldig att ingripa om någon elev upplever sig kränkt av en annan elev:

- Stoppa kränkningen och markera tydligt att beteendet inte är acceptabelt.
- Närvarande personal eller personal som har fått kännedom om kränkningen samtalar med eleverna och tar reda på vad som hänt.
- Uppmana och stödja eleverna till att lösa situationen på ett sådant sätt att de lämnar varandra i en god stämning/försoning.
- Informera eleverna om hur du kommer att gå vidare.
- Vårdnadshavare informeras

Kränkningen anmäls, utreds och följs upp skyndsamt genom en incidentrapport:

- Den personal som bevittnar eller får kännedom om kränkningen följer alla steg i incidentrapporteringen (se lathund på intranätet).
- Incidentrapporten och lathund finns på intranätet och är tillgängligt för all personal på skolan: Gå in på "För oss på utbildning/Dokumentationssystem Prorenata och anmälan om kränkande behandling" Där kan man fylla i formulären direkt och det finns instruktioner för detta.
- Huvudmannen och rektorer informeras automatiskt när en incidentrapport skrivs.

Vid kännedom om upprepande kränkningar/diskriminering/trakasserier kontaktas skolans EHT och en vidare utredning av händelsen genomförs.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

All personal har skyldighet att ingripa om någon vuxen kränker en elev:

- Stoppa kränkningen.
- Samtala med eleven och ta reda på vad som hänt.
- Informera eleven om hur du kommer att gå vidare.
- Informera vårdnadshavare

Kränkningen anmäls skyndsamt till rektor.

Rektor anmäler kränkningen till huvudman.

- Vidare åtgärder beslutas gemensamt dem emellan.

Rektor dokumenterar händelsen.

En tillbudsanmälan skrivs.

Vid behov görs en polisanmälan.

Rutiner för uppföljning:

Åtgärderna följs upp så snart som möjligt, inom två veckor. Därefter hålls vid behov regelbundna kontroll-samtal med berörda elever. Rektorn ansvarar för uppföljning.

Rutiner för dokumentation:

Rektorn har skyldighet att dokumentera gjorda insatser.

Ansvarsförhållande:

All personal under ledning av rektor ansvarar för att rutinerna fungerar. Personal som är närvarande när en kränkande behandling/diskriminering/trakasserier sker eller en personal som får kännedom om detta är ansvarig för att agera, och bistå rektorn i att skapa ett underlag för att fatta beslut om vidare åtgärder.

